

29 Μαρτίου 2023

Κ. Χατζηδάκης: Να «τρέξουν» άμεσα οι αιτήσεις για την παραγραφή μη βεβαιωμένων οφειλών πέραν της δεκαετίας

Σύσκεψη με τη Διοίκηση και τα υπηρεσιακά στελέχη του ΕΦΚΑ

Από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση:

Εντολή να «τρέξει» άμεσα η εξέταση των αιτήσεων πολιτών για την παραγραφή μη βεβαιωμένων οφειλών πέραν της δεκαετίας, εφόσον εμπίπτουν στις προϋποθέσεις του ν. 4997/2022, έδωσε ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Κωστής Χατζηδάκης, στη Διοίκηση και στα υπηρεσιακά στελέχη του ΕΦΚΑ και του ΚΕΑΟ σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε σήμερα. Σημειώνεται ότι πέραν από τον ν. 4997/2022, έχουν εκδοθεί ήδη 2 σχετικές εγκύκλιοι προς τα στελέχη του ΕΦΚΑ: μια τον Δεκέμβριο του 2022 (έναν μήνα περίπου μετά την ψήφιση του νόμου) και μια συμπληρωματική τον Φεβρουάριο του 2023. Επίσης έχει ξεκινήσει ήδη εδώ και μέρες πρόσθετη συμπληρωματική εκπαίδευση των αρμοδίων υπαλλήλων για την διεκπεραίωση των σχετικών αιτήσεων.

Ωστόσο, τις τελευταίες ημέρες παρατηρήθηκε το φαινόμενο της συγκέντρωσης αρκετών αιτήσεων ανά την Ελλάδα για παραγραφή οφειλών πέραν της δεκαετίας, για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η εξέταση.

Προκειμένου να επιταχυνθούν οι σχετικές διαδικασίες, δρομολογήθηκαν μια σειρά από παρεμβάσεις. Συγκεκριμένα:

- Αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί πριν το Πάσχα η εκπαίδευση των αρμόδιων υπαλλήλων σε όλες τις τοπικές διευθύνσεις του ΕΦΚΑ και παράλληλα να επεκταθεί και στους προϊστάμενους των διευθύνσεων εσόδων.
- Μέσα στις επόμενες ημέρες πρόκειται να σταλεί νέα οδηγία προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, προκειμένου να αποστέλλουν χωρίς καμία καθυστέρηση τα σχετικά αιτήματα παραγραφής στο ΚΕΑΟ. Το ΚΕΑΟ στη συνέχεια θα αποστέλλει τη δική του επιβεβαίωση στις τοπικές διευθύνσεις, η οποία και θα επιλύει αυτόματα κάθε αμφιβολία των υπαλλήλων ως προς την υπαγωγή των αιτήσεων στις διατάξεις του νόμου περί παραγραφής.

- Ζητήθηκε από τον Υπουργό να διαβιβαστεί στην ανάδοχο εταιρία αίτημα για επίσπευση παράδοσης του σχετικού λογισμικού, προκειμένου οι διαδικασίες να προχωρούν ακόμα ταχύτερα.

Στη σύσκεψη συμμετείχαν ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Κωστής Χατζηδάκης, ο Υφυπουργός Κοινωνικής Ασφάλισης Πάνος Τσακλόγλου, η Γενική Γραμματέας Κοινωνικής Ασφάλισης Παυλίνα Καρασιώτου, ο Διοικητής του ΕΦΚΑ Παναγιώτης Δουφεξής, ο αρμόδιος υποδιοικητής του ΕΦΚΑ Νίκος Χουρδάκης, ο Εκπρόσωπος Τύπου του ΕΦΚΑ Όμηρος Τσάπαλος και τα αρμόδια υπηρεσιακά στελέχη του ΚΕΑΟ και του ΕΦΚΑ.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων **Κωστής Χατζηδάκης** δήλωσε: «Οι νόμοι πρέπει να εφαρμόζονται και μάλιστα χωρίς καθυστερήσεις. Δεν μπορεί να γίνεται ανεκτό να εμποδίζεται η εφαρμογή τους είτε από την γραφειοκρατία είτε από την ευθυνοφοβία. Για αυτό ζήτησα την άμεση υλοποίηση μιας σειράς παρεμβάσεων με στόχο την επιτάχυνση της εξέτασης των αιτημάτων. Στόχος είναι η εικόνα να έχει βελτιωθεί σημαντικά εντός του επόμενου μήνα και οι πολίτες να λάβουν άμεσα την απάντηση που τους οφείλει ο ΕΦΚΑ».

Ακολουθούν ορισμένες χρηστικές ερωτήσεις-απαντήσεις σχετικά με τους δικαιούχους και τις προϋποθέσεις παραγραφής μη βεβαιωμένων οφειλών πέραν της δεκαετίας

1) Πώς γίνεται εφεξής η παραγραφή των χρεών προς τον ΕΦΚΑ;

Με τον ν. 4997/2022 μειώθηκε ο χρόνος που έχει στη διάθεσή του ο ΕΦΚΑ για να βεβαιώσει και να εισπράξει απαιτήσεις από μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές σε 10 χρόνια, από 20 χρόνια που είναι σήμερα. Εάν η απαίτηση δεν βεβαιωθεί (αναζητηθεί) μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα, παραγράφεται. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που έκρινε ότι η ενιαία 20ετία για την παραγραφή των απαιτήσεων του ΕΦΚΑ, που είχε θεσπιστεί με το «νόμο Κατρούγκαλου», είναι υπερβολικός χρόνος και αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, με το ανώτατο δικαστήριο να θέτει την δεκαετία ως εύλογο χρόνο παραγραφής.

Στη συνέχεια, από 1^{ης} Ιανουαρίου 2027, η παραγραφή γίνεται πενταετής, ώστε να είναι αντίστοιχη με αυτή που ισχύει για τη φορολογική διοίκηση, συνεπώς και ο ΕΦΚΑ θα οφείλει να βεβαιώνει εντός πενταετίας.

2) Ποιοι είναι οι δυνητικοί ωφελούμενοι;

Αφορά σε όλες τις κατηγορίες οφειλετών ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότες, ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοτελώς απασχολούμενοι, αγρότες). Αφορά και στον ΕΦΚΑ, στο βαθμό που θα πρέπει να βεβαιώνει τις απαιτήσεις πιο κοντά στην

ημερομηνία γένεσης των οφειλών, κάτι που ενισχύει τα ασφαλιστικά έσοδα και αποθαρρύνει κακές πρακτικές υπερβολικών καθυστερήσεων.

Διευκρινίζεται πως οι μισθωτοί δεν θίγονται από την παραγραφή οφειλών του εργοδότη, καθώς η ασφάλιση που αντιστοιχεί στις παραγεγραμμένες οφειλές αυτές εξακολουθεί να τους αναγνωρίζεται.

Επιπλέον, οι αυτοαπασχολούμενοι θα μπορούν να καταβάλουν τις οφειλές τους, παρά την παραγραφή, εφόσον το επιθυμούν, προκειμένου να αναγνωρίσουν ως ασφαλιστικό χρόνο το διάστημα που παραγράφηκε.

Τέλος, λαμβάνεται ειδική μέριμνα για όσους οφειλέτες ρύθμισαν χρέη πέραν της δεκαετίας, ώστε να μην αδικηθούν παρότι ήταν συνεπείς. Στις περιπτώσεις αυτές και μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, το παραγεγραμμένο ποσό αφαιρείται από τη ρύθμιση και τα ποσά που έχουν καταβληθεί καλύπτουν την υπόλοιπη οφειλή.

Παράδειγμα 1

Αυτοαπασχολούμενος που υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης το 2022 οφείλει εισφορές για τα έτη 2002-2011, τις οποίες ο ΕΦΚΑ δεν του έχει καταλογίσει μέχρι τη στιγμή της αίτησης. Οι εισφορές αυτές αφορούν διάστημα πέραν της δεκαετίας και άρα είναι παραγεγραμμένες. Έστω ότι, για να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, ο αυτοαπασχολούμενος χρειάζεται ακόμη 5 χρόνια ενσήμων. Τότε έχει την δυνατότητα να πληρώσει τα 5 από τα 10 παραγεγραμμένα χρόνια, ώστε να τα αναγνωρίσει ως ασφαλιστικό χρόνο.

Αντιθέτως, εάν ο ΕΦΚΑ είχε προβεί σε κοινοποίηση προς τον ασφαλισμένο της βεβαίωσης οφειλής των εν λόγω εισφορών εντός δεκαετίας από τη γένεσή της (γεγονός που διακόπτει τον χρόνο παραγραφής) τότε ο ασφαλισμένος οφείλει το σύνολο των εισφορών.

Παράδειγμα 2

Το 2019 βεβαιώθηκε και στη συνέχεια, με αίτηση του ασφαλισμένου, ρυθμίστηκε οφειλή του 2008, η οποία με την εν λόγω διάταξη αναφέρεται σε διάστημα πέραν της δεκαετίας και άρα καθίσταται παραγεγραμμένη. Ο οφειλέτης αυτός μπορεί, με αίτησή του, να ζητήσει τη διακοπή της ρύθμισης και τη διαγραφή της υπολειπόμενης οφειλής του. Μπορεί, όμως, να συνεχίσει να εξυπηρετεί τη ρύθμιση, ώστε να του αναγνωρισθεί ο ασφαλιστικός χρόνος που αντιστοιχεί στην οφειλή.

3) Από πότε ξεκινά η παραγραφή; Πότε ολοκληρώνεται ο χρόνος της παραγραφής;

Η παραγραφή ξεκινά από την 1η Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί το έτος στο οποίο παρασχέθηκε η εργασία/υπηρεσία που υπάγεται στην υποχρεωτική ασφάλιση. Εάν περάσουν 10 χρόνια, εάν δηλαδή παρέλθει η 31η Δεκεμβρίου του δέκατου έτους μετά από το έτος στο οποίο παρασχέθηκε η εργασία/υπηρεσία, χωρίς ο ασφαλισμένος (ή ο εργοδότης) να έχει ειδοποιηθεί με κάποιον τρόπο για την οφειλή του, αυτή παραγράφεται. Οφειλές που δημιουργούνται από το 2026 και μετά θα παραγράφονται στα 5 χρόνια.

4) Αν δηλαδή κάποιος δεν πληρώσει μέσα στη δεκαετία τις οφειλές του, αυτές «σβήνονται»;

Όχι, επειδή η παραγραφή διακόπτεται κάθε φορά που ο ασφαλισμένος ειδοποιείται ότι οφείλει ασφαλιστικές εισφορές. Σε μια τέτοια περίπτωση, η δεκαετία ξεκινά εκ νέου από την ειδοποίηση.

Παράδειγμα

Αν κάποιος οφείλει ασφαλιστικές εισφορές για την άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος το 2018 και δεν τις έχει καταβάλει, η παραγραφή της οφειλής του ξεκινά από την 1η Ιανουαρίου 2019. Εάν δεν έχει ειδοποιηθεί ότι χρωστά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2029, η απαίτηση παραγράφεται. Εάν όμως βεβαιωθεί η οφειλή και του έλθει ατομική ειδοποίηση στις 5 Οκτωβρίου 2021, η παραγραφή εκτείνεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2032. Εάν στη συνέχεια γίνει κάποια πράξη διοικητικής εκτέλεσης (λ.χ. κατάσχεση κάποιου περιουσιακού στοιχείου) στις 10 Μαρτίου 2030, η παραγραφή εκτείνεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2041.

5) Με ποιους τρόπους διακόπτεται η παραγραφή;

Η παραγραφή διακόπτεται όταν ο ΕΦΚΑ (ή το ΚΕΑΟ) ειδοποιήσει με οποιονδήποτε τρόπο τον ασφαλισμένο για την οφειλή: με δικαστικό επιμελητή/κλητήρα, επιστολή, ηλεκτρονική ειδοποίηση ή λάβει μέτρο διοικητικής εκτέλεσης για την είσπραξη της (κοινοποίηση ατομικής βεβαίωσης, κατάσχεση, πλειστηριασμός κ.λπ.).

6) Επομένως, τι ουσιαστικό αποτέλεσμα έχει η μείωση του χρόνου παραγραφής, αφού αυτή θα μπορεί να επεκτείνεται συνεχώς με κοινοποίηση πράξεων του ΕΦΚΑ;

Η παραγραφή δεν είναι θεσμός που αποσκοπεί στην αποφυγή πληρωμής των οφειλών. Είναι θεσμός που διασφαλίζει την ασφάλεια δικαίου και την ασφάλεια των συναλλαγών. Από τη μία, ο ασφαλισμένος πρέπει να ξέρει ποιες είναι οι οφειλές του και αυτές να εκκαθαρίζονται κάποια στιγμή. Από την άλλη, ο ΕΦΚΑ (και το ΚΕΑΟ, που υπάγεται στον ΕΦΚΑ) δεν πρέπει να αδρανεύει στην είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών και πρέπει να είναι σε θέση να προϋπολογίζει και να

εισπράττει τα έσοδά του στο πλαίσιο και της χρηστής διαχείρισης του φορέα. Με την επιτάχυνση του χρόνου παραγραφής διασφαλίζεται ότι ο ΕΦΚΑ κινείται εντός αποδεκτών χρονικών πλαισίων, ενώ με τη δυνατότητα διακοπής της παραγραφής διασφαλίζεται ότι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές δεν θα αποφεύγουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ